

FUNDACJA
BATOREGO

IM. STEFANA

ul. Sapieżyńska 10a
00-215 Warszawa
tel. 22 536 02 00
fax 22 536 02 20
batory@batory.org.pl
www.batory.org.pl

Warszawa, 16 lipca 2018

Informacja prasowa

Eksperti krytycznie oceniają funkcjonowanie TK

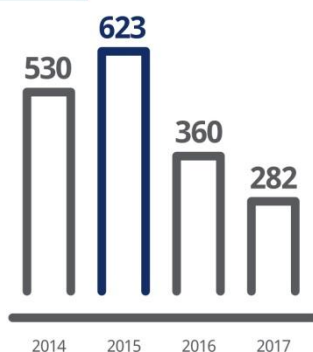
Zespół Ekspertów Prawnych Fundacji Batorego opublikował raport przedstawiający funkcjonowanie Trybunału Konstytucyjnego w latach 2014-2017: spadek liczby rozpatrywanych spraw i wydawanych orzeczeń oraz manipulowanie składami orzekającymi.

„Trybunał Konstytucyjny powinien stać na straży nadrzędności Konstytucji i chronić uregulowane w niej prawa i wolności jednostki. Tymczasem został on poddany zabiegom, które miały – w pierwszej kolejności – sparaliżować jego działanie, tak aby większość parlamentarna mogła dokonywać niekonstytucyjnych zmian w obowiązującym prawie.” – stwierdzają eksperci w raporcie.

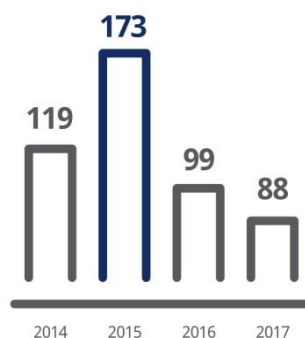
Raport pokazuje niespotykany wcześniej spadek liczby spraw wpływających do Trybunału Konstytucyjnego oraz znaczne zmniejszenie jego aktywności orzeczniczej.

Liczba spraw rozpatrywanych przez Trybunał Konstytucyjny w latach 2014-2017

Aktywność orzecznicza Trybunału Konstytucyjnego w latach 2014-2017

Dane przedstawione w raporcie wskazują na odejście od reguły alfabetycznego przydziału spraw uwzględniającej kolejność ich wpływu do Trybunału na rzecz ręcznego sterowania składami przez prezesa TK Julię Przyłębską. **Tylko w styczniu i lutym 2017 roku Prezes TK wydała 53 zarządzenia zmieniające składy orzekające w 49 sprawach, w niektórych sprawach składy zmieniane były dwukrotnie.** W efekcie, w 80% spraw funkcję sprawozdawcy przydzielono albo sędziemu TK wybranemu przez Sejm VIII kadencji albo osobie wybranej przez Sejm VIII kadencji na stanowisko sędziego Trybunału legalnie obsadzone przez Sejm VII kadencji.

Dodatkowo, aż 49 spośród 53 wspomnianych zarządzeń nie wskazywało ustawowej podstawy prawnej kompetencji prezesa TK do zmiany składu, a **21 zarządzeń o zmianie składu ze stycznia i lutego 2017 roku nie zawierało w ogóle żadnego uzasadnienia.**

„Opisana w raporcie praktyka wyłączenia z orzekania niewygodnych sędziów TK, obsadzania składów orzekających osobami nieuprawnionymi do orzekania oraz dokonywania w sprawach w toku dowolnych zmian w wyznaczonych już składach orzekających pokazuje skalę patologii, która ma miejsce w Trybunale Konstytucyjnym. Tego rodzaju praktyki nie mieszczą się w jakichkolwiek standardach demokratycznego państwa prawa” – ocenia prof. Monika Florczak-Wątor z Zespołu Ekspertów Prawnych.

W 2017 roku złożono 20 wniosków o wyłączenie sędziego ze składu orzekającego. Dziewięć z nich – po raz pierwszy w historii Trybunału – uzasadniono brakiem uprawnienia do zasiadania w składzie orzekającym. Żaden z tych wniosków nie spowodował wyłączenia członka składu orzekającego. Czternastokrotnie wnioskowano o wyłączenie ze składu orzekającego osób wybranych przez Sejm VIII kadencji na stanowiska sędziów TK legalnie obsadzone przez Sejm VII kadencji. Najwięcej, aż siedem razy, wnioskowano o wyłączenie z udziału w rozpoznaniu sprawy Mariusza Muszyńskiego.

Autorzy raportu wyrazili obawy związane z wykorzystaniem przez Prokuratora Generalnego Zbigniewa Ziobro jego podwójnej roli w postępowaniu przed TK jako inicjatora kontroli oraz uczestnika postępowania. W 2017 roku Zbigniew Ziobro złożył wniosek do Trybunału o ocenę konstytucyjności podstaw wyboru przez Sejm VI kadencji sędziów TK: Piotra Tulei, Stanisława Rymara oraz Marka Zubika, a następnie wykorzystał swoje kompetencje uczestnika postępowania, wnioskując o wyłączenia tych sędziów ze składów orzekających. Konsekwentne stosowanie takiego zabiegu może, zdaniem ekspertów, doprowadzić do niedopuszczalnego w świetle zasady niezależności Trybunału Konstytucyjnego udziału Prokuratora Generalnego w kształtowaniu składów orzekających.

Raport „Funkcjonowanie Trybunału Konstytucyjnego w latach 2014-2017” –
http://bit.ly/Raport_Funkcjonowanie_TK_2014-2017

Kontakt:

Katarzyna Łakomiec, klakomiec@batory.org.pl
tel. +48 22 536 02 71

Zespół Ekspertów Prawnych przy Fundacji im. Stefana Batorego prowadzi monitoring projektów aktów prawnych, analizując je pod kątem zgodności wprowadzanych rozwiązań z Konstytucją RP, normami międzynarodowymi i demokratycznymi standardami państwa prawa. Ocenia też stopień ingerencji przepisów w prawa człowieka i obywatela oraz kierunek zmian ustrojowych, jaki wytycza stanowione prawo.

Więcej o działaniu Zespołu Ekspertów Prawnych: [tu](#)